

Studiegids

Opleiding Barefoot Paardadviseur

Academiejaar 2018-2019

I.	DOELSTELLING	3
	1. Vraag uit het werkveld	3
	2. Inhoud.....	3
	3. Doelgroep	4
II.	OPLEIDINGSCONCEPT	4
	1. Opleidingscommissie	4
	2. Opleidingscoördinator	4
	3. Praktische info	5
	4. Inhoud van de opleiding	5
	5. Timing.....	8
	6. Evaluatie	9
	7. Getuigschrift	11
III.	INSCHRIJVINGSMODALITEITEN	11
	1. Toelatingsvoorwaarden	11
	2. Inschrijving.....	11
	3. Subsidiemogelijkheden	11

I. Doelstelling

1. Vraag uit het werkveld

Tot voor kort diende het paard voor veel mensen hoofdzakelijk als middel om deel te nemen aan sportwedstrijden. Hoewel de meeste paarden nog op een traditionele manier gehouden worden zien we de laatste 10 à 15 jaar een verschuiving.

In het algemeen zijn onze inzichten over de omgang met dieren veranderd, hierdoor wordt een paard meer en meer als huisdier gezien. We denken veel meer na over huisvesting, voeding en een gezonde, veel natuurlijkere leefstijl.

Hierdoor gaan we op zoek naar paardvriendelijke oplossingen om te komen tot meer vrije beweging. Zo kan je bijvoorbeeld een paard houden in een kudde, zorgen dat het paard beschutting kan vinden uit vrije wil, natuurlijkere voeding geven, de tuigage aanpassen en alles wat ijzer is vermijden op en aan het dier.

Paardeigenaars gaan daarom op zoek naar bekwame professionals, ook gekend als barefoot paardadviseurs. Ze hebben kennis van paardgerichte zaken en nemen, naast het bekappen van de hoeven, ook andere basisverzorging op zich. Daarom start Odisee in samenwerking met kundige, moderne specialisten een nieuwe opleiding voor een volledig nieuw paardenvak.

2. Inhoud

Dankzij deze unieke opleiding word je een allround professional met een grondige scholing als barefoot hoefverzorger. Je leert hoe je elke hoef perfect kunt bekappen. Bovendien verwerf je de nodige kennis over de belangrijkste aspecten van het paard en paardenhouden.

Gedurende een periode van 17 maanden kun je oefenen en leer je alles over de innerlijke en uiterlijke hoef, hoefziekten en afwijkingen. Je leert met paarden en eigenaars omgaan en volgt je eigen werk op in case studies.

Mensen die zelf bekappen kun je assisteren en begeleiden. Voor elke hoef, hoe verwaarloosd of ziek ook, leer je een plan van aanpak maken. Door jouw manier van hoefverzorging en je adviezen over beweging en voeding vermijdt een paardhouder de steeds meer voorkomende "welvaartsziekten" en houden paarden zo lang mogelijk goede, functionele hoeven en een goede gezondheid.

Tijdens het verzorgen van de hoeven zie je meteen als er iets niet in orde is met het paard. Je kijkt na of het zadel past, misschien is het wel tijd voor een bezoek van de tandarts, of je ontdekt via een eenvoudige massage of het paard ergens in de spieren vast zit. Verder leer je ook aan hoe je bitloos kunt rijden en welk hoofdstel het meest geschikt is.

Je leert zien of een paard kreupel is, röntgenfoto's lezen, hoefschoenen aanpassen en wormtesten uitvoeren van moderne, ervaren vakmensen en specialisten. Zo ben je het eerste aanspreekpunt voor verzorgingsadvies. Bij pijn of spierspanning verwijst je door naar de juiste therapeut of dierenarts.

3. Doelgroep

De opleiding richt zich tot paardenliefhebbers die paardvriendelijkheid en welzijn hoog in het vaandel dragen. Je hecht veel belang aan de natuurlijke leefstijl van het paard en wil het paard ook zo (leren) verzorgen.

Jouw profiel:

- Je houdt van paarden.
  - Je zoekt een beroep in het paardenmilieu
  - Je kunt paardrijden
  - Je bezit (of beschikt over) een paard of een pony
  - Je beschikt over vervoer.
- De modules vinden meestal plaats op de locatie van de specialist.*

II. Opleidingsconcept

1. Opleidingscommissie

De opleidingscommissie bepaalt de inhoud van programma, bouwt het programma uit en trekt experts aan om les te geven in de opleiding.

De opleidingscommissie bewaakt de evaluatieprocedure. Ze neemt de definitieve beslissing over het al dan niet slagen van de cursist.

Hilde Vervaecke (docent Odisee), Piet Loof (barefoot hoefzorglesgever, hoofdeskundige), Heidi Poelman (opleidingscoördinator Odisee) en Heleen Vandromme (directeur Odisee Advanced Education) maken deel uit van deze commissie.

2. Opleidingscoördinator

De opleidingscoördinator is Heidi Poelman.

Zij heeft volgende taken binnen de opleiding:

- planning programma en examens
- opvolging evaluaties en examens
- contacten met de docenten en cursisten
- inschrijvingen en facturatie

Odisee Advanced Education ondersteunt de uitwerking van het opleidingsconcept en de praktische organisatie:

- Administratie en facturatie
- Website en folder
- Praktische organisatie van lokaal, catering, cursussen
- Lesevaluaties
- Digitaal leerplatform Toledo (waarop cursusmateriaal ter beschikking wordt gesteld voor de cursisten)

Bij vragen kun je een beroep doen op Heidi Poelman (Heidi.poelman@odisee.be of via +32 (0)9 267 27 09. Voor inhoudelijke info kun je terecht bij Piet Loof (empltd@hotmail.com) of +31 115 614 663 of +31 (0)6 382 88 437.

3. Praktische info

Leslocatie theorie: Odisee, Campus Waas, Hospitaalstraat 23, 9100 Sint-Niklaas

Meer info over bereikbaarheid: www.odisee.be/nl/campus-waas-sint-niklaas

Op Campus Waas kun je gebruik maken van het studentenrestaurant waar je warm kan eten maar ook een meegebrachte maaltijd kan gebruiken.

Toledo, digitaal leerplatform

Op het digitaal leerplatform vind je het cursusmateriaal in digitale vorm. Ook mededelingen worden hier gepost en info over de leslocaties van de vakspecialisten. De meest recente planning kun je hier altijd raadplegen. Je ontvangt 14 dagen voor de start van de opleiding een paswoord om toegang te krijgen tot deze leeromgeving.

Verzekering

Cursisten zijn verzekerd tijdens de opleiding onder de Burgerlijke Aansprakelijkheidsverzekering van Odisee bij Ethias.

4. Inhoud van de opleiding

Tanden (Cedric Coucke)

Algemene anatomie en morfologie van het paardengebit (beenderen, bloedvaten, zenuwen).

Primaire kenmerken orale problemen (kaakgewricht, tanden, zachte weefsels)

Algemene kenmerken bitten en hun invloed en problemen op de paardenmond.

Uitwendige en intra-orale basiscontrole van het kauwstelsel bij paarden.

Eruptietijden en schatting leeftijd bij paarden.

Veilig onderzoek paardenmond.

Mestonderzoek ivm problemen bij masticatie.

Eenvoudig problemen herkennen en kunnen doorverwijzen naar specialist.

Wolfstanden herkennen.

Verschillende conformaties van paardengebitten herkennen en hun problemen verklaren.

Zadels (Filip Martens)

Doel is het beoordelen van het zadel; goed passend of niet? Waar ligt het eventuele probleem? Tips en advies kunnen geven, kunnen doorverwijzen.

Rechtrichten (Gary Stals)

De link tussen kreupelheid en verkeerde belasting is groot, veel ruiters rijden hun eigen paard kreupel en scheef. Het gaat om het bitloos werken met paarden die hun natuurlijke aanleg teveel benadrukken wat correspondeert met de hoeven.

Kreupelheidsdetectie (Kim Hess)

Het doel van deze module is het herkennen van kreupelheid. De student leert herkennen welk been aangetast is en waar het probleem zich uit. Ook leert men de benen van het paard systematisch te onderwerpen aan inspectie en palpatie, om een idee te krijgen van de oorzaak van het probleem. Nader onderzoek door een dierenarts is meestal aangewezen, we gaan kort in op wat dit vervolgtraject precies inhoudt.

Nadat de theorie besproken is, kunnen we de inspectie en palpatie oefenen op het levende paard. Kreupelheidsdetectie kunnen we oefenen aan de hand van casussen.

Radiologie (Kim Hess)

Het goed kunnen interpreteren van radiografieën is een kunst op zich. Toch is het handig als men als hoefspecialist de basis ervan kent. De volgende onderwerpen zullen hierbij aan bod komen:

- Algemene principes van interpretatie (begrippen, reeds geziene anatomie vertalen naar radiografie, soorten mogelijke opnames)
- Per gewricht/regio: wat is normaal?
- Veelvoorkomende pathologieën per gewricht

Gezondheid 1 (Ilse Vangeel)

Het doel van deze module is om de studenten meer kennis bij te brengen over het axiale skelet van het paard (hals, rug, lenden, en bekken/heiligbeen). Een basiskennis anatomie en biomechanica van de wervelkolom wordt gegeven alsook een overzicht van de meest voorkomende aandoeningen van de wervelkolom met de voornaamste behandelingswijzen. Tijdens het praktijkgedeelte zullen de studenten het paard leren palperen om verhoogde spierspanning en pijn op te sporen. Deze basisevaluatie dient de student in staat te stellen om te beslissen om het paard al dan niet door te verwijzen naar een dierenarts of ander therapeut (fysiotherapeut/osteopaat/chiropractor,...). Verder leren de studenten enkele eenvoudige manuele technieken om het paard te versoepelen.

Gezondheid 2 + EHBO (Milou Toetenel)

Theorie

Algemeen onderzoek

Kenmerken bij een gezond paard/veulen

Wat zijn de waarden en uitzicht bij een gezond paard, hoe en waar moet je deze waarden meten en wat moet je doen als de waarde afwijkt.

EHBO bij het paard + inhoud EHBO koffer:

Eerste hulp kunnen verlenen bij verschillende situaties + welke producten kun je het beste gebruiken en waarvoor.

Praktijk:

Leerdoelen:

- Algemeen onderzoek kunnen uitvoeren
- Weten wat de normaal waarden zijn bij een paard
- Weten wat te doen bij afwijkingen bij het algemeen onderzoek
- Kunnen hanteren van materialen
- Verband kunnen aanleggen en stappen kennen van wondverzorging.

Hoefschoenen (Ellen Cox)

Kennis van schoenmerken en hun verschillende voor- en nadelen.

-Inzicht in wat een goede 'fit' is.

- Inzicht in wat de beste optie is voor welk type ruiter/menner.
- Gebruik van schoenen vanwege medische indicatie: zware laminitis, zoollederhuid inflammatie cq. overbelasting, etc.
- pasconsult kunnen doen

Bitloos rijden / Basis grondwerk (Sylvia Blom)

Zelf het bitloos rijden uitdragen is belangrijk, kennis van goed passende bitloze optoming en de verschillende mogelijkheden daarbinnen. Zelf rijden om te weten waar over gesproken wordt: het belang van zit en gewicht alsook basisgrondwerk over kunnen brengen.

Barefoot hoefkunde (Piet loof, Hans Jacobse, Wesley de Candt, Heleen Davies)

Studieboek (inbegrepen in het inschrijvingsgeld): Hoefbevangenheid van Remco Sikkel.

Leren hanteren van het gebruikte materiaal bij bekappen: renetten, rasp, tang, slijper.

De themapraktijkdagen bestaand uit lezingen met aansluitend oefentijd met aandacht voor veel voorkomende problemen:

Scheve, ongelijke hielen, ongelijke hoeven (graas-bokvoet), rotstraal, straalkanker, hoefkatrolontsteking, bevangenheid door verkeerde hoefvorm. Bevangenheid door insuline resistentie, cushing enz.

Uitleg over de in te dienen case study en de portfolio (meelopen met verschillende professionals).

Basis boekhouding, bedrijfsbeheer, bedrijfsplan

Een realistische kijk op werkdruk, planning, prijsrichtlijnen etc. Een attest Bedrijfsbeheer is nog altijd verplicht om een onderneming te mogen starten in België (niet in Nederland).

Voeding (Wendy Wambacq)

In dit lessenspakket zal de cursist leren hoe je een rantsoen van een paard/pony/ezel kan beoordelen en indien nodig verder uitbalanceren, en zullen er ook telkens links naar hoefgezondheid worden gelegd. Volgende vragen zullen onder andere aan bod komen: Wat is de minimale ruwvoerbehoefte van een paard? Kan je met een rantsoen op basis van louter ruwvoer alle vitaminen/mineralenbehoeftes dekken? Welke nutriënten krijgen speciale aandacht inzake hoefgezondheid? Daarnaast zal de cursist ook tips en tricks aangereikt krijgen voor de nutritionele aanpak van paarden met bijvoorbeeld brokkelhoeven of hoefbevangenheid.

Klantbenadering (Aymeline de Cartier)

Basale dingen als correct en vriendelijk zijn, communiceren met de klant. Dingen kunnen uitleggen mbt de hoeven van hun paard en zo de klant een tevreden en geholpen gevoel geven. Leren waarschuwen voor eventuele problemen, valse verwachtingen, mogelijke gevolgen.

Leren omgaan met conflicten en problemen. Professioneel en correct blijven.

Omgaan met klanten uit de traditionele wereld: verbeteringen voor de welzijn van het paard aandragen zonder aan te vallen of te beschuldigen. Schipperen tussen wat een klant op dat moment kan accepteren en wat essentieel is voor het paard.

Ethologie van het paard (Aymeline de Cartier)

Kennis van het gedrag van een paard en zijn basisbehoeftes.

Verskil herkennen tussen angst of niet willen vanwege angst of trauma/onwil en ermee kunnen omgaan.

Huisvesting en weidebeheer + Bodemkunde (Angelique Hage en Marc Siepman)

Plant- en boom kennis. Wat zijn gezonde kruiden/bomen, wat is giftig. Bemestingsleer, inrichting

van een schuilstal, van een paddock paradise enz.

Wormeitelling (Jo Vicca)

NOG AAN TE VULLEN

Morfologie (bewegingsleer) (Sandra Nauwelaerts)

Cursus topics:

1. Internal and external hoof anatomy
2. Sensitive areas in the hoof
3. Hoof mechanism
4. Hoof balance
5. Evidence based shoeing in healthy hoofs
6. Evidence based shoeing in pathological hoofs
7. Natural trimming

5. Timing

- Deze opleiding bevat 5 theoriedagen, 12 vakmodule- en 9 hoefkundedagen.
- Duur van de sessies: 9-16 uur
- Maandelijks lessen op vrijdag en zaterdag (voor data zie planning)
- Start lessen: 8 september 2018
- Einde lessen: 31 augustus 2019
- Einde opleiding: januari 2020 (inclusief 2 examenkansen – herexamen praktijk nog mogelijk in juni 2020)

Hieronder vind je de **VOORLOPIGE** planning van de lessen. Deze planning kan altijd aangepast worden in functie van de beschikbaarheid van de lesgevers.

Lesdatum		Les	Docent	Locatie
8/09/2018	9-16u	Hoeven: Grip op hoeven basis	Hans Jacobse	Koewacht
15/09/2018	9-16u	Hoeven: Grip op hoeven gevorderden	Piet Loof & Hans Jacobse	Koewacht
21/09/2018	9-12u	Morfologie	Sandra Nauwelaerts	Odisee SN
	13-16u	Morfologie	Sandra Nauwelaerts	Odisee SN
22/09/2018	9-16u	Praktijk 1: Hoefkatrolontsteking	Piet Loof & Hans Jacobse	Koewacht
5/10/2018	9-12u	Gezondheid 2: EHBO	Milou Toetenel	Hoek (Terneuzen)
	13-16u	Gezondheid 2: EHBO	Milou Toetenel	Hoek (Terneuzen)
6/10/2018	9-12u	Bitloos rijden	Sylvia Blom	Hoek (Terneuzen)
	13-16u	Bitloos rijden	Sylvia Blom	Hoek (Terneuzen)
20/10/2018	9-16u	Praktijk 2: Bevangenheid	Piet Loof & Hans Jacobse	Oostburg
23/11/2018	9-12u	Radiologie	Kim Hess	Hoek (Terneuzen)
	13-16u	Kreupelheidsdetectie	Kim Hess	Hoek (Terneuzen)

24/11/2018	9-16u	Praktijk 4: oefenen met paarden	Heleen Davies	Koewacht
8/12/2018	9-12u	Hoefschoenen	Ellen Kox	Zelzate
	13-16u	Hoefschoenen	Ellen Kox	Zelzate
7/12/2018	9-12u	Voeding	Wendy Wambacq	Odisee SN
	13-16u	Voeding	Wendy Wambacq	Odisee SN
18/01/2019	9-12u	Gezondheid 1	Ilse Vangeel	Lotenhulle
	13-16u	Gezondheid 1	Ilse Vangeel	Lotenhulle
19/01/2019	9-12u	Gezondheid 1	Ilse Vangeel	Lotenhulle
	13-16u	Gezondheid 1	Ilse Vangeel	Lotenhulle
9/02/2019	9-16u	Praktijk 5: Scheve hielen	Piet Loof & Hans Jacobse	Koewacht
2/03/2019	9-12u	Ethologie	Aymeline de Cartier	Odisee SN
	13-16u	Klantbenadering	Aymeline de Cartier	Odisee SN
3/03/2019	9-12u	Rechtrichten	Gary Stals	Moerbeke
	13-16u	Rechtrichten	Gary Stals	Moerbeke
30/03/2019	9-16u	Tanden groep 1	Cedric Coucke	Koolkerke
30/03/2019	9-16u	Tanden groep 2	Cedric Coucke	Koolkerke
31/03/2019	9-16u	Praktijk 3: Straalkanker	Wesley De Candt	Koewacht
11/05/2019	9-16u	Praktijk 6	Piet Loof & Hans Jacobse	Koewacht
14/06/2019	9-12u	Wormeitelling theorie	Jo Vicca	Odisee SN
	13-16u	Wormeitelling praktijk	Jo Vicca	Odisee SN
15/06/2019	9-12u	Zadels	Filip Martens	Zwalm
	13-16u	Zadels	Filip Martens	Zwalm
5/07/2019	9-12u	Boekhouding	nog te bepalen	Odisee SN
	13-16u	Bedrijfsbeheer	nog te bepalen	Odisee SN
6/07/2019	9-12u	Rechtrichten	Gary Stals	Hoek (Terneuzen)
	13-16u	Rechtrichten	Gary Stals	Hoek (Terneuzen)
17/08/2019	9-16u	Praktijk 7	Piet Loof & Hans Jacobse	Koewacht
30/08/2019	9-12u	Huisvesting en weidebeheer	Angelique Hage	Emst (Veluwe, NL)
	13-16u	Huisvesting en weidebeheer	Angelique Hage	Emst (Veluwe, NL)
31/08/2019	9-12u	Bodemkunde	Marc Siepman	Emst (Veluwe, NL)
	13-16u	Bodemkunde	Marc Siepman	Emst (Veluwe, NL)
31/12/2019	9u	Praktijk: indienen case study		Toledo
11/10/2019	9-12u	Theorieexamen 1ste zit		Odisee SN
in jan 2020	9-12u	Praktijk: bekappen 1ste zit	Piet Loof & Hans Jacobse	Koewacht
in jan 2020	9-12u	Theorieexamen 2de zit		Odisee SN
In juni 2020	9-12u	Praktijk: bekappen 2de zit	Piet Loof & Hans Jacobse	Koewacht

6. Evaluatie

De mate waarin een cursist de vooropgestelde leerdoelstellingen bereikt, wordt beoordeeld via een schriftelijk examen, een praktijkexamen, de ingediende portfolio en case study .

1. Praktijk: 60%

Portfolio bekappingen en case study (20%)

Gedurende de opleiding oefen je zelf het bekappen. Je stelt een portfolio samen van alle bekappingen die je uitvoert. Bij de start van de opleiding krijg je meer uitleg over wat je precies moet opnemen in deze portfolio.

Je kiest één specifieke case uit die je over langere tijd opvolgt. Je maakt hierover verslagen en bespreekt de case. Je implementeert hierin ook de geziene theorie.

Praktijkexamen bekappen (40%)

Door de ervaring die je gedurende het jaar zelf opdoet leer je elk soort hoof bekappen. Op het einde van de opleiding toon je hoe jij een hoof bekapt.

Voor de praktijk geldt een pass/fail. Dit wil zeggen dat je slaagt of niet en dat er dus geen punten worden toegekend.

2. Theorie (40%)

Je legt een schriftelijk examen af over de geziene theorie tijdens de theoriedagen en de vakmoduledagen. Je moet 50% halen om te slagen voor het theorie-examen.

Puntenverdeling:

Praktijk: portfolio en case study	20
Praktijk: examen bekappen	40
Theorie: examen	40
Totaal:	100

Slagen voor de opleiding

Je bent geslaagd op een evaluatieonderdeel als je ten minste 50% behaalt op dit onderdeel. Bij het niet-slagen in een 1ste zittijd is een 2de zittijd voorzien.

Je bent geslaagd voor de opleiding als je ten minste 50% behaalt in totaal. De tweede zittijd vindt plaats in de maand januari 2020 (datum in overleg met de niet-geslaagde cursisten).

Het onderwijs- en examenreglement van de Permanente Vorming van Odisee is van toepassing. Je vindt dit op deze website <http://student.odisee.be/node/163> of op het digitaal leerplatform Toledo (na inschrijving).

Mededeling examenresultaten

Na de eerste examenperiode delen we de punten mee van het theorie-examen. Het finale resultaat van alle onderdelen wordt vastgelegd door de examencommissie en meegedeeld per mail aan de cursist.

7. Getuigschrift

Cursisten die de volledige opleiding hebben gevolgd én geslaagd zijn, krijgen het **getuigschrift 'Barefoot Paardadviseur'** uitgereikt. Wie de opleiding gevolgd heeft maar niet is geslaagd kan een attest van deelname bekomen.

III. Inschrijvingsmodaliteiten

1. Toelatingsvoorwaarden

Je kan paardrijden en hebt de beschikking over een rijpaard /pony.
Je kunt beschikken over eigen vervoer.

2. Inschrijving

Je schrijft uitsluitend in via de website van Odisee Advanced Education: <http://www.odisee.be/ae> > Dierenzorg en dierenwelzijn > Barefoot paardadviseur > inschrijven. De prijs van de volledige opleiding bedraagt €2.500 (inclusief cursusmateriaal).

3. Subsidiemogelijkheden

1. KMO-portefeuille

Je kan als Vlaamse KMO of zelfstandige voor deze opleiding gebruik maken van subsidies d.m.v. de **KMO-portefeuille**. Dit betekent dat de opleiding voor 30 of 40% wordt betaald door de Vlaamse Gemeenschap, mits je aan de gestelde voorwaarden voldoet. De **projectaanvraag** kan gebeuren tot maximum **14 kalenderdagen na de aanvang van de opleiding**. Je kan de aanvraag al opstarten voor ontvangst van de factuur.

Het **erkenningnummer van de instelling** Odisee te vermelden bij de projectaanvraag is DV.O215752. Gelieve ook jouw **naam** en de **opleiding** bij de projectaanvraag te vermelden om een vlotte behandeling mogelijk te maken.

Inlichtingen over KMO-portefeuille: <http://kmo-portefeuille.be>

2. Educatief verlof

De opleiding is niet erkend in het kader van Betaald Educatief Verlof voor werknemers.

3. Opleidingscheques

Opleidingscheques van de Vlaamse Gemeenschap worden niet aanvaard omdat de opleiding niet erkend is voor Betaald Educatief Verlof.